

"בן-גוריון" והתמונה הגדולה"

יום האחדות, בן-גוריון ואנחנו

מערך לבתי הספר היסודיים

אנו מציעים למורות פעילות קצרה וחוייתית להכרות עם דמותו של ראש הממשלה הראשון, עם המושג 'התמונה הגדולה', ועם יום האחדות.

מערך זה מציע ליווי ועיבוד לסרטון "בן-גוריון והתמונה הגדולה", היכול לשמש היכרות עם דמותו של בן-גוריון, תוך הדגשת היותו איש חזון הרואה את התמונה הגדולה כבר מילדותו.

התלמידים יכירו את דמותו של ראש הממשלה הראשון כמנהיג בעל חזון, ויבינו את המושג "לראות את התמונה הגדולה" ואת הרלוונטיות שלו ליום האחדות.

העזרים

- קישור לסרטון "בן-גוריון והתמונה הגדולה": [ללחוץ כאן](#)
- סמארטפונים (אחד לכל זוג) ואמצעי הקרנה לתמונות שצולמו.

הפתיח - פעילות בזוגות

היום נלמד על דוד בן-גוריון, ראש הממשלה הראשון. אבל נתחיל במשהו אחר לגמרי. חלוקת הכיתה לזוגות. שליחה למשימה מחוץ לכיתה: על כל זוג לצלם מקום כלשהו בבית הספר מנקודת מבטו של חתול. יש לשלוח את התמונה בווטסאפ למורה.

התכנסות במליאה - הצגת התמונות

- נציג חלק מהתמונות שצילמו המשתתפים.
- אנחנו רואים מקום מוכר מנקודת מבט שונה. כעת ננסה לנחש מהו המקום שבו צולמה התמונה. למשל: רואים רגליים של שולחנות – זוהי ספריית בית הספר.
- מה ניתן ללמוד מכך שהחתול רואה את הדברים אחרת?
 - מדוע מה שנראה מוכר לחתול, נראה לנו מוזר?
 - האם ניתן לומר שאנחנו רואים תמיד תמונה חלקית? הסבירו.
 - אנחנו מדברים על 'יום האחדות'. בחברה הישראלית אנשים שונים חווים את המציאות בדרכים שונות. תנו דוגמאות לכך.

בן-גוריון כמנהיג שידע לראות את השלם

דיברנו על כך שמה שנראה מוכר לילד בכיתה א' שונה ממה שנראה מוכר לילדים בגילכם. וגם מה שנראה לכם באופן מסוים, יכול להיראות שונה לאדם מבוגר. זה נכון בנוגע לתמונה חזותית אבל זה גם נכון במצבים בחיים. בני אדם בדרך כלל מתמקדים במה שהם רואים לנגד עיניהם, במה שמעניין אותם באותו הרגע. כל אחד רואה את הדברים מנקודת מבטו, מהזווית שלו.

"בן-גוריון והתמונה הגדולה"

- המשך -

- מה ההבדל בין תמונה שצילמתם מזווית של חתול או של אישה, לבין תמונה שתצלמו מרחפן?
- קיים ביטוי: "לראות את התמונה הגדולה". למה הכוונה?
- לראות תמיד את השלם, את הגדול, מעבר למה שרואים כאן ועכשיו. כשאומרים כך מתכוונים גם להתנהגות שונה - לפעול כאן ועכשיו בהתאם ל"תמונה הגדולה".

אתן דוגמא:

תלמיד מבקש לעבור קדימה לשורה ראשונה בכיתה. המורה צריכה לקבל החלטה - מה זה לראות את "התמונה הגדולה"? לקבל החלטה על סמך כמה שיותר משתנים. איזה משתנים קיימים בשיקול האם להעביר את התלמיד מקום?

- יכולת הראייה של התלמיד

- האם יש עוד ילדים במבקשים לעבור?

- האם יש עוד חברים לידו שיכולים להפריע או לעזור בסביבה החדשה/הישנה

בן-גוריון היה אדם שהצליח לראות הרבה משתנים ולפעול בהתאם. עכשיו נצפה בסרטון.

צפייה בסרטון

משימה לצפייה: שימו לב מתי מוזכרות המילים "לראות" או "ראייה" ובאיזה הקשר. נדבר על כך בתום הצפייה בסרטון.

- תנו דוגמה מתי הצליח בן-גוריון "לראות את התמונה הגדולה". למשל: כשהוא התחיל לדבר עברית בעיירה.

אחלק ציטוט מתוך הספר "בית אבי"
למה זאת ראייה של התמונה הגדולה?

למרות התנגדות חלק מהמבוגרים, הוא וחבריו החליטו לדבר עברית וגם ללמד ילדים אחרים עברית, מתוך ההבנה ששפה משותפת תעזור לחיזוק התחושה הלאומית ולרצון לחזור לארץ ולהקים מדינה, וגם מתוך תפיסה שחשוב לעזור לילדים העניים העובדים לרכוש השכלה. שני דברים שהילד דוד חשב שישפרו את חיי היהודים בסביבתו.

דיון בבחירה להיעשות לפועל

- איזו עוד דוגמה יש בסרטון?

כשבן-גוריון מחליט לעבוד בתור פועל. למה זאת ראייה של התמונה הגדולה? הרי בגולה היהודים לא עבדו כפועלים. החיבור לעבודה ולארץ היה חשוב כי כאן בישראל היה חשוב לעבוד את אדמת הארץ, כדי להפוך אותה לפורייה, לבנות בניינים חדשים, להתחבר אליה מבחינה רגשית, ולחיות חיים של יצירה ועשייה.

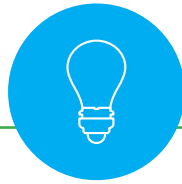
"בן-גוריון והתמונה הגדולה"

- המשך -

אני רוצה להציג לכם כמה קטעים ממכתב שכתב בן-גוריון לאבא שלו בימי העבודה הראשונים שלו בארץ ישראל: "דרושה סבלנות והתמכרות מרובה לאיש שלא עבד מעודו – לעמוד ביום קיץ לוהט ולעדור ב'חמרא'... הזיעה זורמת, היד מתמלאת יבלות וחבורות וכל האיברים כאילו מתפרקים... ובשעה זו עומד לא רחוק בעל הבית וקורא 'יאללה'".

• בן-גוריון מציג את הקשיים בעבודה של הפועל. אז למה להיעשות פועל?
"מעמד בריא וחזק של פועלים קרקעיים עבריים – משגבו ותקוותו של כל עם חופשי, נורמלי, זה לא הזיה ולא חלום – רק בגולה חלמנו חלום: פה, בארץ התחייה, רואים אנו כבר את פתרונו..."

• למה התכוון בן-גוריון?
התמונה הגדולה היא שעם נורמלי זקוק לפועלים. הציונים רצו לחזור לחיים של עם רגיל ולחבר את האנשים לאדמה ולארץ. זה שינוי לעומת מה שהיה בגולה לפני כן.

סיכום

לא רק מנהיגים יכולים לראות את התמונה הגדולה. בכל רגע בחיים אפשר לעצור ולשאול את עצמנו: מהי התמונה הגדולה שמעבר למה שאני רואה ביומיום? למשל: למה אני הולך לבית ספר? למה ההורים שלי עובדים?

קחו רגע לחשוב על "התמונה הגדולה" שאתם יכולים לראות.

מי שרוצה לשתף מוזמן.

- למה חשוב להסתכל על התמונה הגדולה?
- כיצד ראיית התמונה הגדולה יכולה לתרום לאחדות בינינו?